

UZASADNIENIE

Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2022–2027 z perspektywą do roku 2030 został przygotowany w celu umożliwienia wdrożenia „Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2022–2027 z perspektywą do roku 2030”, dalej jako: „PPNW” lub „Program”, opracowanego na podstawie „Założeń do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030”, przyjętych w drodze uchwały nr 92 Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Założeń do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030” (M.P. z 2019 r. poz. 941).

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. poz. 1615) PPNW stanowi realizację działania pn. „Opracowanie Programu przeciwdziałania niedoborowi wody” wskazanego pod poz. nr 27 w katalogu działań Planu przeciwdziałania skutkom suszy.

Jednocześnie, zgodnie z art. 13 ust. 5 dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 275, z późn. zm.), dalej jako: „Ramowa Dyrektywa Wodna” lub „RDW”, plany gospodarowania wodami w dorzeczach mogą być uzupełnione poprzez opracowanie bardziej szczegółowych programów i planów gospodarowania dla zlewni, sektora, zagadnienia lub typu wód, celem zajęcia się poszczególnymi aspektami gospodarki wodnej. Opracowanie PPNW, stanowiącego program dedykowany zagadnieniu retencji wodnej i zasobów wodnych, stanowi wypełnienie delegacji określonej w art. 13 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Należy jednak podkreślić, że opracowanie programu dedykowanego zagadnieniu retencji wodnej i zasobów wodnych stanowi dobrowolne i fakultatywne działanie państwa członkowskiego UE. Obowiązek jego przygotowania nie wynika z przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.), która transponowała do prawa polskiego przepisy RDW.

W związku z międzysektorowym charakterem oraz wagą Programu zostało on zaplanowany w trybie uchwały Rady Ministrów. Jak przewiduje bowiem art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057, z późn. zm.) program rozwoju opracowany przez właściwego ministra jest przyjmowany przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

W „Założeniach do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030”, stanowiących załącznik do projektu uchwały, zostały określone zasady przygotowania PPNW oraz został wskazany organ odpowiedzialny za jego sporządzenie, tj. minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Polska, ze względu na położenie geograficzne i wynikające z niego niekorzystne warunki hydrologiczne, ma niewielkie zasoby wodne. W ostatnich latach, w konsekwencji postępującej antropopresji oraz zmian klimatu, deficyt wody i związane z nim zjawisko suszy nasiliły się. Polska znajduje się na przedostatnim miejscu w Europie pod względem zasobów wodnych. W Polsce na jednego mieszkańca przypada ok. 1600 m³/rok (ilość wody odpływającej z danego kraju na jednego mieszkańca na rok). W trakcie suszy wskaźnik ten spada poniżej 1000 m³/rok/osobę. Średnia wartość

ww. wskaźnika w Europie jest prawie 3 razy większa i wynosi ok. 4500 m³/rok/osobę. Biorąc powyższe pod uwagę, nasz kraj należy do grupy państw zagrożonych deficytem wody.

Dotychczas nie opracowano dokumentów na poziomie krajowym kompleksowo omawiających możliwości i niezbędne kierunki działań w zakresie rozwoju retencji wodnej. Podejmowane inicjatywy i działania w zakresie retencji wodnej w większości obejmowały tylko jeden sektor lub tylko jeden rodzaj retencji wodnej. Brak spójnego dokumentu, który zapewniałby strategiczne i systemowe podejście, spowodował, że działania podejmowane przez różne podmioty nie były synergiczne. Innymi przyczynami niewystarczających efektów działań w zakresie rozwoju retencji były niewystarczające środki finansowe przeznaczone na gospodarkę wodną oraz brak ciągłości w ich pozyskiwaniu, rozproszone kompetencje w zakresie zarządzania zasobami wodnymi, jak również niska świadomość społeczna w zakresie potrzeby retencjonowania wody.

Głównym celem Programu jest zwiększenie retencji wodnej w Polsce. Zapewnić to mają analiza i określenie kompleksowych działań zwiększających retencję wody przedstawionych w PPNW. Program uwzględnia wszystkie rodzaje retencji: sztuczną i naturalną oraz wskazuje działania ukierunkowane na jej zwiększenie. W PPNW zaproponowano działania zmierzające do zwiększania retencji zbiornikowej, korytowej, na terenach leśnych, rolniczych oraz zurbanizowanych. Wskazano także działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne dotyczące wzmocnienia świadomości społecznej w zakresie potrzeby retencjonowania i oszczędzania wody.

Cel główny PPNW wspierają 3 cele szczegółowe:

- 1) wskazanie i realizacja działań z zakresu budowy zintegrowanego systemu naturalnej i sztucznej retencji wodnej;
- 2) stworzenie warunków do zrównoważonego wykorzystania zasobów wodnych;
- 3) wzmocnienie świadomości społecznej w zakresie potrzeby retencjonowania i oszczędzania wody.

Realizacja PPNW będzie miała pozytywny wpływ na gospodarkę wodną, zwłaszcza w zakresie ograniczania ryzyka powodziowego i łagodzenia skutków suszy. Mając na uwadze stan środowiska naturalnego wykonanie działań wskazanych w Programie pozwoli na wzmocnienie i utrzymanie zasobów wodnych kraju w wielkości pozwalającej na zaspokojenie potrzeb społeczeństwa i gospodarki. Realizacja Programu przyczyni się ponadto w znacznym stopniu do zwiększenia stopnia adaptacji gospodarki wodnej do zmian klimatu.

W efekcie realizacji PPNW ma nastąpić wzrost wielkości retencjonowanej wody, a także zwiększenie powierzchni i poprawa warunków dla ekosystemów wodnych i od wód zależnych, poprawa dostępności zasobów wodnych dla rolnictwa a także wzrost świadomości społecznej dotyczącej znaczenia retencjonowania i oszczędzania wody.

Brak realizacji działań z zakresu przeciwdziałania niedoborom wody i skutkom suszy będzie miał negatywny wpływ na całą gospodarkę narodową, przedsiębiorców oraz społeczeństwo. Stąd istnieje konieczność przyjęcia PPNW w drodze uchwały Rady Ministrów.

PPNW podlegał procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynikającej z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r.

poz. 1029, z późn. zm.), dalej jako: „ustawa o informacji o środowisku”. Na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy o informacji o środowisku, Minister Infrastruktury podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania projektu Programu. Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy o informacji o środowisku konsultacjom społecznym podlegał projekt PPNW wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Konsultacje społeczne prowadzone były w okresie od dnia 5 lipca 2021 r. do dnia 26 lipca 2021 r. Wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać uwagi i wnioski do projektowanego dokumentu.

Przeprowadzona została także strategiczna ocena oddziaływania na środowisko dla Programu, a także konsultacje społeczne Prognozy oddziaływania na środowisko Programu przeciwdziałania niedoborowi wody, zgodnie z przepisami ustawy o informacji o środowisku.

Projekt uchwały nie będzie mieć bezpośredniego wpływu ani na funkcjonowanie dużych przedsiębiorstw, ani funkcjonowanie sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Pośrednio, przez realizację działań wskazanych w PPNW, projekt może mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie dużych przedsiębiorstw oraz sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (ze względu na poprawę dostępności zasobów wodnych oraz stworzenie nowych miejsc pracy przy realizacji działań wskazanych w PPNW).

Projekt uchwały nie będzie mieć bezpośredniego wpływu na sytuację społeczną i ekonomiczną rodziny, obywateli, gospodarstw domowych, osób starszych, a także osób niepełnosprawnych. Pośrednio, przez realizację działań wskazanych w PPNW, projekt może mieć pozytywny wpływ na sytuację społeczną i ekonomiczną rodziny, obywateli, gospodarstw domowych, osób starszych oraz osób niepełnosprawnych (ze względu na poprawę dostępności zasobów wodnych).

Projekt uchwały nie będzie miał bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Pośrednio, przez realizację działań wskazanych w PPNW, projekt może mieć pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

Zawarte w projekcie uchwały regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu § 2 pkt 5 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt uchwały nie podlega notyfikacji.

Projekt uchwały jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt uchwały nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia, o których mowa w § 39 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348). W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42), projekt uchwały nie podlega konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt uchwały został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod poz. ID246.